

A
Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közzolgálati Dolgozók
Szakszervezetének

valamint a

Társadalombiztosítási Dolgozók Szakszervezetének

közös véleménye

az állam működésének további egyszerűsítésével összefüggő rendelkezésekről szóló
törvénytervezettel kapcsolatban

Tisztelt Miniszterelnöki Kabinetiroda!

Szakszervezeteink Magyarország Kormányának honlapján 2023. augusztus 07-én közzétett, az állam működésének további egyszerűsítésével összefüggő rendelkezésekről szóló törvénytervezetre (a továbbiakban: Tervezet) vonatkozóan a következő szöveges módosító javaslatot teszi, részletes indokolást hozzáfűzve ahhoz.

I. Szöveges módosító javaslat

Szakszervezeteink a Tervezet

- 7. §-ának, 9. § (1) bekezdésének, 66. § (6) bekezdésének, 97. § (1) bekezdésének, 98. § (8) bekezdésének, 102. § (6) bekezdésének, 109. §-ának, 110. § (3) bekezdésének, 112. §-ának, 78. alcímének **elhagyását** javasolja;
- 68. § c) pontját „197. § (6) bekezdése” szövegre, 100. § b) pontját „170. § (15) bekezdése” szövegre, 104. § c) pontját „95. § (16) bekezdése” szövegre **módosítását** javasolja.

II. A módosító javaslat indokolása

A Tervezet szakszervezeteink által kifogásolt részei a munkavállalói érdekképviseleti tagdíjak foglalkoztatók általi levonása és az érdekképviseletek felé történő utalása kötelezettségének, ezek ellenérték-mentességének eltörléséről szólnak. A közigazgatásban (például a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvényben, vagy a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvényben) már most is léteznek hasonlóan megfogalmazott jogi normák, amelyek szerencsére a valóságban nem érvényesülnek, mivel az élet felülírta azok alkalmazhatóságát.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. §-ának (1) bekezdése értelmében a jogszabály tervezetéhez a jogszabály előkészítője indokolást csatol, amelyben bemutatja azokat a társadalmi, gazdasági, szakmai okokat és célokat, amelyek a javasolt szabályozást szükségessé teszik, továbbá ismerteti a jogi szabályozás várható hatásait, és az álláspontját az indokolás közzétételéről.

A Miniszterelnöki Kabinetiroda, mint előkészítő csatolt indokolást a Tervezethez, az azonban csupán annyit tartalmaz, hogy *„a törvényjavaslat célja jelentősen csökkenteni az állampolgárok, vállalkozások adminisztratív terheit. A vállalkozások adminisztratív terheit csökkenti a különböző szabályzatkészítésre kötelezettek körének szűkítése”*.

A Tervezet indokolásának semmi köze sincs a szakszervezeteink által kifogásolt jogszabályi rendelkezésekhez, éppen ellenkezőleg, növeli az állampolgárok, jelen esetben a közsférában foglalkoztatottak adminisztratív terheit (ennek okaira később térünk ki). A Tervezet indokolásának e fogyatékosága miatt nem is ismerjük a jogalkotó ezen rendelkezésekkel kapcsolatos szándékát. Az indokolás így még általános indokolásnak sem nevezhető. Mindezekre tekintettel a Tervezet szakszervezeteink által kifogásolt rendelkezései tekintetében a Tervezet indokolása sérti a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. §-ának (1) bekezdését.

A Tervezethez csatolt hatásvizsgálólap szerint *„a javaslatok adminisztratív tehercsökkentést eredményeznek a gazdálkodó szervezetek számára (a szabályzat-készítésre kötelezettek körének szűkítésével vagy a minden munkavállalóra nézve kötelező munkavédelmi oktatás eltörlésével). Emellett csökkenti a közsférában dolgozók ügyintézési terheit is (pl. az erkölcsi bizonyítványt a munkáltató is kikérheti a munkavállaló hozzájárulásával). Továbbá számos hatósági egyszerűsítésre is sor kerül, amelyek segítik az állampolgárok ügyintézését (pl. hirdetményi közlés csak honlapon keresztül történik vagy a házassági szándék bejelenthető lesz elektronikus úton is). Kiemelt cél a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése, annak érdekében, hogy a Magyarországon működő vállalkozások az erőforrásaikat a valódi tevékenységre fordíthassák. Emellett a javaslat igyekszik csökkenteni a közsférában foglalkoztatottak adminisztratív terheit is”*.

A hatásvizsgálólapban leírtak közül a szakszervezeteink által kifogásolt rendelkezésekhez csak annak lehetne köze, hogy a Tervezet csökkenti a közsférában dolgozók ügyintézési, adminisztratív terheit. Ahogyan ezt fentebb leírtuk, ha a Tervezet ezen rendelkezései hatályba lépnek, azok nemhogy nem fogják csökkenteni a közsférában foglalkoztatottak adminisztrációs terheit, hanem egyenesen növelni, és még plusz költséget is fognak jelenteni számukra.

Ha a Tervezet kifogásolt rendelkezései hatályba lépnek, akkor a dolgozóknak saját maguknak kell majd intézniük a tagdíjuk befizetését. Ha a banki átutalást választják, akkor ez számukra banki költséggel fog járni, így nem csak az ügyintézési, hanem a pénzügyi terheik is növekedni fognak.

Ha készpénzben fizetnék meg a tagdíjat, akkor az az egyébként közszférában dolgozó szakszervezeti tisztségviselők terheit is megnöveli, hiszen gyakorlatilag pénztári napokat kell majd tartaniuk, viselve a befizetésekkel járó könyvelési, bevallási és adatszolgáltatási terheket is. Mivel a foglalkoztatóknak biztosítaniuk kell a náluk képvisellel rendelkező szakszervezetek működését, ennek a készpénzben történő befizetéseknek a kormányzati épületekben kellene megtörténniük, és mivel ezek közül számos objektum szinte csak munkaidőben van nyitva, így munkaidőben kellene a befizetéseket megszervezni, a munka rovására, nem beszélve arról, hogy a befizetések intézéséhez helyiségre is szükség lenne. Szélsőséges esetben a szakszervezeteknek külön alkalmazniuk kellene olyan személyt, akik a befizetések lebonyolításával és adminisztratív terheivel foglalkoznának, őket kénytelen lenne a foglalkoztató beengedni a területére. Másik ilyen szélsőséges eset, amikor egy szakszervezet a foglalkoztató több telephelyén működik, így a szakszervezeti tisztségviselőnek több helyen, akár száz kilométeres sugarú területen kellene megvalósítania a pénztári tevékenységét, még mindig a munkája rovására.

Szakszervezeteink értetlenül állnak azon jelenleg hatályos jogi normák eltörlése előtt, amelyek szerint a foglalkoztató a szakszervezeti tagdíj levonásáért és a szakszervezet részére történő átutalásáért ellenértéket nem követelhet.

Manapság már a Magyar Államkincstár illetmény-számfejtési rendszere teljesen elektronikus, erre tekintettel mégis milyen költség merülhetne fel a foglalkoztató részéről ezekkel kapcsolatban? A tagdíjak levonását a számfejtési rendszer végzi, nem igényel külön emberi beavatkozást. A tagdíjak átutalása is a számfejtési rendszerben rögzített automatizmus segítségével zajlik, ráadásul az átutalás a foglalkoztató Magyar Államkincstárnál vezetett folyószámlájáról történik, díjmentesen.

Mindezekon túlmenően az előkészítő teljes mértékben figyelmen kívül hagyja a munkavállalói érdekképviseleti tagdíjfizetés önkéntességéről szóló 1991. évi XXIX. törvény megalkotásának céljait.

E célok között szerepelt az, hogy e törvény megteremtette a jogegyenlőséget a különböző munkavállalói érdekvédelmi szervezetek között a tagdíjbeszedés, különösen pedig az érdekképviselet számára nagyobb biztonságot jelentő levonási rendszer azonos feltételeinek megteremtésével.

A törvény biztosítani kívánja az önkéntességet és az esélyegyenlőséget.

A munkavállaló maga döntheti el, hogy a tagdíját le kívánja-e vonatni, vagy közvetlenül fizeti be az érdekképviseletnek.

Tehát nem a munkáltató, hanem a munkavállaló dönti el a tagdíj megfizetésének módját.

Ezen túlmenően a Tervezet szakszervezeteink által kifogásolt rendelkezései sárba tiporják az esélyegyenlőség elvét is, mert kifejezetten hátrányosan különböztetik meg a közszférában dolgozókat a versenyszféra foglalkoztatottjaival szemben. Pedig Magyarország Alaptörvénye XV. cikkének (1) bekezdése alapján a törvény előtt mindenki egyenlő. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 7. §-ának (1) bekezdése, 8. §-ának s) pontja és 21. §-ának g) pontja szerint **az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti** a közvetlen hátrányos megkülönböztetés.

Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt érdekképviselethez való tartozása

miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

Az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, ilyen a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban foganatosított intézkedések a munkavállalók szervezeteiben.

Itt idéznünk kell Magyarország Alaptörvénye XVII. cikkének (1) bekezdését is, amely szerint **a munkavállalók és a munkaadók – a munkahelyek biztosítására, a nemzetgazdaság fenntarthatóságára és más közösségi célokra is figyelemmel – együttműködnek egymással. A Tervezet szakszervezeteink által kifogásolt rendelkezései éppen ezzel az együttműködéssel ellentétesek, ilyenén módon magával az Alaptörvénnyel is ellentétesek.**

Az is nagyon fontos, hogy a Tervezet szakszervezeteink által kifogásolt részei az adóhivatalnál lehetetlenné teszik az adóbevallást. Az adóhivatal ugyanis nem véletlenül ajánlja fel, hogy elkészíti a közszférában dolgozók adóbevallását is. Ehhez mindent lát, beleértve a tagdíjlevonásokat is, mindenféle külön igazolás benyújtása nélkül. Ha a Tervezet szakszervezeteink által kifogásolt rendelkezései hatályba lépnek, erre nem lesz lehetőség, a dolgozónak önadózóvá kell válnia. Eddig minden tagdíjbefizetésnél automatikus volt az adókedvezmény figyelembevétele, ezen túl ezt csak az adóév után tudja a munkavállalói érdekképviseleti tag érvényesíteni.

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a nem önálló tevékenységből (pl. munkavégzéssel járó jogviszonyból) származó bevételt az adóalap megállapítása előtt csökkenti a munkavállalói érdekképviseletet ellátó szervezet részére az adóévben levont (befizetett) tagdíj összege. Ehhez a szakszervezetnek minden egyes tagja részére tagdíjbefizetési igazolást kell kiadnia, amelyet a tagnak át kell vennie és meg kell majd őriznie.

E megközelítésből is jól látszik, hogy a Tervezet szakszervezeteink által kifogásolt részei teljesen ellentétesek a Tervezet azon céljával, hogy csökkentsék a közszférában dolgozók adminisztratív terheit.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján a jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. A hatásvizsgálat során vizsgálni kell a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint a jogszabály megalkotásának szükségességét.

Nyilvánvaló, hogy az előkészítő részéről az adózással kapcsolatban várható következmények vizsgálata elmaradt, hiszen semmiféle valós hatásvizsgálat nem volt. Mivel elmaradt a tényleges hatásvizsgálat, az előkészítő nem tudta felmérni a szabályozás várható következményeit.

Mindezekre tekintettel **a Tervezet szakszervezeteink által kifogásolt részeivel kapcsolatban az előkészítő megsértette a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-ának (1) és (2) bekezdését is.**

Ha a tervezet szakszervezeteink által sérelmezett rendelkezései hatályba lépnek, a foglalkoztatók oldaláról is sajátos helyzetet fognak teremteni. Honnan fogják tudni, hogy mely szakszervezetek rendelkeznek náluk tényleges tagsággal? Elég, ha megjelenik náluk egy szakszervezeti tisztségviselő és azt mondja, már pedig a foglalkoztatónál van tagságuk, tessék ezt tudomásul venni? Hogyan tudná ezt a foglalkoztató ellenőrizni, hiszen a Tervezet hatályba

lépése után nem kezelhetnének semmilyen adatot a szakszervezeti tagokról, az adatvédelmi rendelkezésekre tekintettel nem kérhetnek adatot ezekről a szakszervezetektől?

A fentiekben leírtakra tekintettel úgy gondoljuk, hogy a Tervezet szakszervezeteink által sérelmezett rendelkezései átgondolatlanok, megfelelő előkészítés és körültekintés nélkül lettek megszövegezve, és valójában hátrányosan érintik a közsférában dolgozó állampolgárokat. Ezek mellett több jogszabályi rendelkezést is sértenek, köztük az Alaptörvényt, de még az egyenlő bánásmód követelményével sem összeegyeztethetők.

Készek vagyunk a tervezett rendelkezésekkel kapcsolatban a hatályos jogszabályok által biztosított központi érdekegyeztető fórumokon a Kormány képviselőivel történő egyeztetésekre.

Kérjük javaslataink elfogadását.

Budapest, 2023. augusztus 13.

Tisztelettel:

Boros Péterné

elnök
MKKSZ

Dr. Taskovics István

elnök
TBDSZ

**Társadalombiztosítási
Dolgozók
Szakszervezete**
1139 Bp., Váci út 73/A
Azs.: 19019439-1-41